

Зміст

ДОДАТОК VII (ANNEX VII).....	6
ОРГАНІЗАЦІЇ - СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ТА КЕРУВАННЯ (PART ORA).....	6
ЧАСТИНА ORA-PART ORA	6
ПІДЧАСТИНА GEN	6
ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ	6
РОЗДІЛ 1	6
ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ	6
ORA.GEN.105 Уповноважений орган.....	6
ORA.GEN.115 Заява про отримання сертифіката - організації.....	7
ORA.GEN.120 Засоби забезпечення нормативної відповідності	8
ORA.GEN.125 Умови дії дозволів та переважних прав організації	8
ORA.GEN.130 Зміни в організації.....	9
ORA.GEN.135 Чинність сертифіката	10
ORA.GEN.140 Доступ.....	10
ORA.GEN.150 Висновки	11
ORA.GEN.155 Негайне реагування на проблеми безпеки.....	11
ORA.GEN.160 Повідомлення про інциденти	12
РОЗДІЛ 2	13
УПРАВЛІННЯ.....	13
ORA.GEN.200 Система управління.....	13
ORA.GEN.205 Діяльність, передана за контрактом	14

ORA.GEN.210 Вимоги до персоналу	15
ORA.GEN.215 Вимоги до робочих приміщень.....	16
ORA.GEN.220 Ведення документації	16
ПІДЧАСТИНА АТО	16
ЗАТВЕРДЖЕНІ НАВЧАЛЬНІ ОРГАНІЗАЦІЇ (АТО).....	16
РОЗДІЛ 1	17
ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	17
ORA.АТО.100 Сфера застосування.....	17
ORA.АТО.105 Подання заяви	17
ORA.АТО.110 Вимоги до персоналу	18
ORA.АТО.120 Ведення документації	20
ORA.АТО.125 Навчальні програми	20
ORA.АТО.130 Керівництво щодо навчання та керівництво щодо експлуатації	21
ORA.АТО.135 Навчальні ПС та FSTD.....	21
ORA.АТО.140 Аеродроми та робочі майданчики	22
ORA.АТО.145 Умови допуску до підготовки.....	23
ORA.АТО.150 Підготовка в інших країнах.....	23
РОЗДІЛ 2	24
ДОДАТКОВІ ВИМОГИ ДО АТО, ЯКА ПРОВОДИТЬ ПІДГОТОВКУ КАНДИДАТІВ НА ОТРИМАННЯ CPL, MPL ТА ATPL, А ТАКОЖ ПОВ'ЯЗАНІХ З НИМИ РЕЙТИНГІВ ТА СЕРТИФІКАТІВ.....	24
ORA.АТО.210 Вимоги до персоналу	24
ORA.АТО.225 Навчальні програми	25
ORA.АТО.230 Керівництво щодо підготовки та керівництво щодо експлуатації (виконання польотів).....	25

РОЗДІЛ 3	26
ДОДАТКОВІ ВИМОГИ ДО АТО, ЯКІ ПРОВОДЯТЬ СПЕЦІАЛЬНІ ТИПИ ПІДГОТОВКИ.....	26
ПІДРОЗДІЛ 1	26
КУРСИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ	26
ORA.АТО.300 Загальні положення	26
ORA.АТО.305 Класні заняття	26
ORA.АТО.310 Інструктори	27
ПІДРОЗДІЛ 2	27
ПІДГОТОВКА БЕЗ НАВЧАЛЬНИХ ПОЛЬОТІВ	27
ORA.АТО.330 Загальні положення	27
ORA.АТО.335 Комплексний пілотажний тренажер.....	28
ПІДРОЗДІЛ 3	28
КУРС З ПІДГОТОВКИ ПІЛОТА БАГАТОПЛОТНОГО ЕКІПАЖУ (MPL).....	28
ORA.АТО.350 Загальні положення	28
ПІДРОЗДІЛ 4	28
ПІДГОТОВКА ДО ЛЬОТНИХ ВИПРОБУВАНЬ.....	28
ORA.АТО.355 Організації з підготовки до льотних випробувань.....	28
ПІДЧАСТИНА FSTD.....	29
ВИМОГИ ДО ОРГАНІЗАЦІЙ, ЩО ЕКСПЛУАТУЮТЬ FSTD ТА СЕРТИФІКАЦІЯ FSTD.....	29
РОЗДІЛ 1	29
ВИМОГИ ДО ОРГАНІЗАЦІЙ, ЩО ЕКСПЛУАТУЮТЬ FSTD	29

ORA.FSTD.100 Загальні положення	29
ORA.FSTD.105 Чинність сертифіката відповідності FSTD.....	30
ORA.FSTD.110 Модифікації.....	31
ORA.FSTD.115 Приміщення.....	32
ORA.FSTD.120 Додаткове обладнання.....	32
РОЗДІЛ 2	33
ВИМОГИ ЩОДО СЕРТИФІКАЦІЇ FSTD.....	33
ORA.FSTD.200 Подання заяви про сертифікацію FSTD	33
ORA.FSTD.205 Сертифікаційні специфікації FSTD	33
ORA.FSTD.210 Основа для сертифікації.....	34
ORA.FSTD.225 Строк дії та його продовження.....	34
ORA.FSTD.230 Зміни в сертифікованих FSTD.....	36
ORA.FSTD.235 Можливість передання сертифіката відповідності FSTD.....	37
ORA.FSTD.240 Ведення документації.....	38
ПІДЧАСТИНА АЕМС	38
АВІАЦІЙНІ МЕДИЧНІ ЦЕНТРИ (АЕМС)	38
РОЗДІЛ 1	38
ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	38
ORA.AeMC.105 Сфера застосування	38
ORA.AeMC.115 Подання заявки	39
ORA.AeMC.135 Продовження строку дії	39
РОЗДІЛ 2	39
УПРАВЛІННЯ.....	39

Продовження додатка VII

ORA.АeМС.200 Система управління	39
ORA.АeМС.210 Вимоги до персоналу.....	40
ORA.АeМС.215 Вимоги до приміщень	40
ORA.АeМС.220 Ведення документації.....	41

Додаток VII
до Авіаційних правил України
«Технічні вимоги та адміністративні
процедури для льотних екіпажів цивільної
авіації»
(пункт 1 розділу I)

ДОДАТОК VII (ANNEX VII)
ОРГАНІЗАЦІЇ - СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ТА КЕРУВАННЯ (Part ORA)
ЧАСТИНА ORA-PART ORA

ПІДЧАСТИНА GEN
ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ

РОЗДІЛ 1
ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ

ORA.GEN.105 Уповноважений орган

- (a) У цьому додатку уповноваженим органом, що здійснює нагляд за:
- (1) організаціями, на які поширюється обов'язок сертифікації, є:
- (i) для організацій, що мають основне місце своєї діяльності в Україні та зареєстровані в установленому порядку як юридична особа або підрозділ юридичної особи, – уповноважений орган, призначений державою;
- (ii) НЕ ЗАСТОСОВУЄТЬСЯ

(2) FSTD, є:

(i) уповноважений орган, призначений державою, – для FSTD:

- які розташовуються за межами території України, або;

- які розташовуються в межах території України та експлуатуються організаціями, які мають місце своєї основної діяльності в іншій країні;

(ii) для FSTD, які розташовуються в межах території України та експлуатуються організаціями, які мають своє основне місце діяльності в Україні, – уповноважений орган, призначений державою, у якій організація, яка його експлуатує, має основне місце своєї діяльності, або ж держава, якщо цього вимагає інша держава, якої це стосується.

(b) У разі якщо FSTD, який розміщується за межами території України, експлуатується організацією, сертифікованою в Україні, уповноважений орган проводить атестацію такого FSTD у взаємодії з уповноваженим органом, який видав сертифікат організації, яка експлуатує такий FSTD.

ORA.GEN.115 Заява про отримання сертифіката - організації

(a) Заява про отримання сертифіката організації або про внесення змін до сертифіката подається за формою та в спосіб, установлені уповноваженим органом з урахуванням вимог цих Авіаційних правил.

(b) Кандидати на отримання сертифіката зобов'язані надати уповноваженому органу документи, у яких визначається спосіб, у який вони будуть забезпечувати дотримання вимог, установлених цими Авіаційними правилами. Така документація повинна включати в себе процедуру внесення та контролю змін, що не вимагають попереднього затвердження, а також повідомлення уповноваженого органу про такі зміни.

ORA.GEN.120 Засоби забезпечення нормативної відповідності

(a) Для забезпечення нормативної відповідності вимогам цих Авіаційних правил організація може скористатися засобами забезпечення такої відповідності, що є альтернативними засобами, визначеними уповноваженим органом.

(b) У разі якщо організація має намір використати альтернативні засоби забезпечення нормативної відповідності, вона зобов'язана до запровадження таких засобів надати уповноваженому органу повний опис таких засобів забезпечення нормативної відповідності. Такий опис має відображати зміни, що вносяться до відповідних інструкцій або процедур, а також аналіз, висновки якого доводять відповідність положенням цих Авіаційних правил. Організація має право запроваджувати такі альтернативні засоби забезпечення нормативної відповідності за умови попереднього їх погодження з уповноваженим органом, а також після отримання повідомлення відповідно до ARA.GEN.120 (d).

ORA.GEN.125 Умови дії дозволів та переважних прав організації

Сертифікована організація зобов'язана дотримуватись обсягу робіт та прав, установлених в умовах сертифікації, що додаються до сертифіката організації.

ORA.GEN.130 Зміни в організації

(a) Будь-які зміни, що позначаються на:

(1) сфері дії сертифіката та умовах сертифікації організації; або

(2) будь-яких елементах системи управління організації, як цього вимагає ORA.GEN.200 підпункти (1) та (2) пункту (a), потребують попереднього затвердження уповноваженим органом.

(b) Для запровадження будь-яких змін, які потребують попереднього затвердження відповідно до вимог цих Авіаційних правил, організація зобов'язана звернутися з відповідним клопотанням та отримати затвердження від уповноваженого органу. Заява з клопотанням подається до запровадження будь-яких змін, для того щоб уповноважений орган мав змогу визначити, чи не буде порушена нормативна відповідність вимогам цих Авіаційних правил та їх імплементаційних положень, а також внести в разі потреби, до сертифіката організації та до відповідних умов її сертифікації, що додаються до нього, необхідні поправки. Організація зобов'язана надавати уповноваженому органу всю відповідну документацію. Запровадження змін допускається виключно після отримання офіційного затвердження від уповноваженого органу у відповідності до ARA.GEN.330. Організація зобов'язана здійснювати підготовку на умовах, визначених під час внесення таких змін.

(c) Усі зміни, що не потребують попереднього затвердження, повинні вноситися та доводитися до відома уповноваженого органу, як це визначено в процедурі, затвердженій уповноваженим органом відповідно до ARA.GEN.310 (c).

ORA.GEN.135 Чинність сертифіката

(a) Сертифікат організації зберігає свою чинність за таких умов:

(1) організація постійно забезпечує виконання вимог цих Авіаційних правил з урахуванням положень стосовно роботи з висновками, як це визначено в ORA.GEN.150;

(2) уповноважений орган має доступ до організації, як це вимагається ORA.GEN.140, з метою перевірки постійного забезпечення відповідності вимогам цих Авіаційних правил; а також

(3) сертифікат організації не повертався та не відкликався.

(b) Після відкликання сертифіката або відмови від нього сертифікат має бути негайно повернено до уповноваженого органу.

ORA.GEN.140 Доступ

Для перевірки відповідності вимогам цих Авіаційних правил організація зобов'язана надавати доступ до всіх приміщень, ПС, документів, записів, даних, процедур та до будь-яких інших матеріалів діяльності у зв'язку з її

Продовження додатка VII

сертифікацією, незалежно від наявності або відсутності контрактних умов, усім особам, які отримали відповідні повноваження від:

- (a) уповноваженого органу, визначеного в ORA.GEN.105; або
- (b) органу, який діє в межах ARA.GEN.300(d), ARA.GEN.300 (e) або ARO.RAMP.

ORA.GEN.150 Висновки

Після одержання повідомлення про висновки (Акта перевірки), організація зобов'язана:

- (a) установити першопричину виявлених порушень;
- (b) розробити план заходів з усунення виявлених порушень; а також
- (c) продемонструвати реалізацію таких заходів уповноваженому органу протягом установленого строку, як це визначено в ARA.GEN.350 (d).

ORA.GEN.155 Негайне реагування на проблеми безпеки

Організація зобов'язана виконувати:

- (a) усі пов'язані з безпекою заходи, які вимагає уповноважений орган відповідно до ARA.GEN.135(c); а також

(b) усю обов'язкову до виконання інформацію з питань безпеки, надану уповноваженим органом, включаючи директиви щодо льотної придатності.

ORA.GEN.160 Повідомлення про інциденти

(a) Організація зобов'язана повідомляти уповноважений орган, а також всі інші організації, визначені державою експлуатанта як такі, що потребують таких відомостей, про всі аварійні випадки, позаштатні ситуації та інциденти відповідно до чинного законодавства України.

(b) Без будь-якого звуження вимог пункту (a), організація зобов'язана повідомляти уповноважений орган та організацію, відповідальну за виробництво ПС, про всі інциденти, відмови, технічні дефекти, виходи за межі технічних обмежень, випадки, які вказують на неточність, неповноту або двозначність відомостей, що подаються згідно з вимогами Part-21, або про інші нештатні ситуації, які створювали або могли створити загрозу безпеці експлуатації ПС і не закінчилися аварією або серйозним інцидентом.

(c) Повідомлення, про які йдеться у пунктах (a) та (b), повинні надаватися за форматом та в спосіб, визначені уповноваженим органом, та містити всю інформацію про те, що сталося, відому організації.

(d) Повідомлення мають надаватися невідкладно, але не пізніше ніж протягом 72 годин з моменту, коли організація виявила події, яких стосується

повідомлення, за винятком випадків, коли це неможливо через виняткові обставини.

(е) У разі виникнення такої потреби організація зобов'язана надавати звіт про подальші заходи для надання відомостей про заплановані нею дії для запобігання аналогічним випадкам у майбутньому після визначення таких дій. Такий звіт має надаватися у формі та в спосіб, які визначені уповноваженим органом.

РОЗДІЛ 2 УПРАВЛІННЯ

ORA.GEN.200 Система управління

(а) Організація зобов'язана створити, запровадити та підтримувати систему управління, яка включає в себе:

(1) чітко визначені обов'язки та порядок підзвітності в усій організації, включаючи пряму відповідальність за безпеку польотів керівника організації;

(2) опис загальних правил та принципів організації стосовно безпеки, який визначається як політика безпеки;

(3) визначення загроз авіаційній безпеці, що виникають як результат діяльності організації, їх оцінку та управління пов'язаними з ними ризиками, включаючи вжиття заходів для нейтралізації ризиків з перевіркою результативності таких заходів;

(4) підтримання рівня знань та вмінь персоналу для виконання його завдань;

(5) документальне оформлення всіх ключових процесів системи управління, включаючи порядок доведення до відома персоналу його обов'язків, а також порядок внесення змін до цієї документації;

(6) функція моніторингу виконання організацією актуальних вимог. Моніторинг відповідності має включати в себе систему зворотного зв'язку з відповідальними керівниками для забезпечення ефективної реалізації заходів з усунення недоліків відповідно до потреби; а також

(7) будь-які додаткові вимоги, передбачені відповідними підрозділами цього розділу або іншими застосовними розділами.

(b) Система управління повинна відповідати обсягу виконаних робіт організації та характеру і складності її діяльності з урахуванням загроз та пов'язаних з ними ризиків, що є притаманними діяльності такого виду.

ORA.GEN.205 Діяльність, передана за контрактом

(a) Передана за контрактом діяльність включає в себе всі види діяльності організації в рамках їхнього затвердженого обсягу, які виконуються іншою організацією, яка сама по собі сертифікована для провадження такої діяльності, або працює за дорученням замовника, якщо не має відповідного сертифіката. Організація в разі передання за контрактом будь-яких видів своєї діяльності повинна забезпечити відповідність встановленим вимогам переданих за контрактом або закуплених послуг, або продукції.

(b) У разі якщо сертифікована організація передає будь-яку частину своєї діяльності за контрактом організації, яка не має передбаченого цим розділом сертифіката для провадження такої діяльності, підрядна організація зобов'язана виконувати роботи відповідно до угоди укладеної, між організаціями. При цьому замовник повинен стежити за тим, щоб уповноважений орган мав доступ до підрядної організації для перевірки постійного забезпечення відповідності встановленим вимогам.

ORA.GEN.210 Вимоги до персоналу

(a) Організація зобов'язана призначити відповідального керівника, наділеного повноваженнями щодо забезпечення фінансування та провадження всіх видів діяльності відповідно до встановлених вимог. На цього керівника покладається відповідальність за створення та підтримку дієвої системи управління.

(b) Організація зобов'язана призначити особу або групу осіб, відповідальних за забезпечення відповідності організації встановленим вимогам. Такі особи підпорядковуються безпосередньо відповідальному керівнику.

(c) Організація повинна мати достатню кількість кваліфікованого персоналу для виконання запланованих завдань та дій відповідно до встановлених вимог.

(d) Для підтвердження своєї відповідності вимогам пункту (c), організація зобов'язана вести документацію, яка відображає досвід її

персоналу, його кваліфікацію та проходження курсів підготовки і перепідготовки.

(е) Організація зобов'язана дбати про те, щоб весь персонал чітко знав правила та процедури, які стосуються виконання його обов'язків.

ORA.GEN.215 Вимоги до робочих приміщень

Організація зобов'язана мати робочі приміщення, які дають змогу виконувати всі заплановані завдання та роботи у відповідності до встановлених вимог.

ORA.GEN.220 Ведення документації

(а) Організація зобов'язана створити систему документообігу, яка дає змогу надійної фіксації та документального супроводу всіх виконаних дій з охопленням, зокрема, елементів, зазначених в ORA.GEN.200.

(б) Формат такої документації має бути визначено в робочих процедурах організації.

(с) Документи повинні зберігатися в умовах, які забезпечують їхній захист від пошкодження, підробки та викрадення.

ПІДЧАСТИНА АТО

ЗАТВЕРДЖЕНІ НАВЧАЛЬНІ ОРГАНІЗАЦІЇ (АТО)

РОЗДІЛ 1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

ORA.АТО.100 Сфера застосування

У цьому розділі встановлюються вимоги, яких повинні дотримуватись організації, що проводять підготовку претендентів на отримання свідоцтва пілота, а також пов'язаних з ним рейтингів та сертифікатів.

ORA.АТО.105 Подання заяви

(a) Особи, що подають заяву про отримання сертифіката затвердженої навчальної організації (АТО), зобов'язані надати уповноваженому органу:

(1) такі відомості:

(i) найменування та місце знаходження навчальної організації;

(ii) дата запланованого початку діяльності;

(iii) дані про особу та кваліфікацію керівника з підготовки (НТ), інструкторів-пілотів, інструкторів з роботи на льотних тренажерах та інструкторів для викладання теоретичної частини;

(iv) найменування та місце знаходження аеродромів та робочих майданчиків, на яких буде проводитись підготовка;

Продовження додатка VII

(v) перелік ПС, що будуть експлуатуватися з навчальною метою, включаючи їхню групу, клас або тип, реєстраційні дані, дані про власників та категорію свідоцтва про льотну придатність;

(vi) список льотних тренажерів (FSTD), якщо такі існують, якими навчальна організація планує користуватися;

(vii) тип підготовки, яку планує надавати навчальна організація, та відповідної навчальної програми; а також

(2) керівництва щодо експлуатації та навчання.

(b) Організації з підготовки до льотних випробувань. Незалежно від змісту пунктів (a) підпунктів (1) (iv) та (v), організації з підготовки до льотних випробувань подати тільки такі відомості:

(1) найменування та місце знаходження основних аеродромів та/або робочих майданчиків, на яких буде проводитись підготовка; а також

(2) список типів або категорій літальних апаратів, що будуть використовуватись для підготовки до льотних випробувань.

(c) У разі подання заяви про внесення змін до сертифіката, заявники зобов'язані надавати уповноваженому органу відповідні частини зазначених відомостей та документації, про яку йдеться в пункті (a).

ORA.АТО.110 Вимоги до персоналу

Продовження додатка VII

(a) Має бути призначений керівник з підготовки (НТ). Керівник з підготовки повинен мати значний досвід інструкторської роботи на напрямках, що є актуальними для підготовки, яку проводить АТО, а також навички керівної роботи.

(b) До обов'язків керівника підготовки належать:

(1) забезпечення відповідності підготовки, що проводиться, положенням Part-FCL, а в разі коли йдеться про підготовку до льотних випробувань – визначення відповідності вимогам Part-21, а також навчальної програми;

(2) забезпечення достатнього обсягу навчання на ПС або на FSTD, а також обсягу теоретичної підготовки; а також

(3) відстеження успішності навчання кожного окремого кандидата.

(c) Викладачі теоретичної частини повинні:

(1) мати практичний досвід роботи в авіації за напрямками, що є необхідними для тематики навчання, а також пройти курс підготовки з прийомів викладання; або

(2) мати попередній досвід викладання теоретичних курсів, а також теоретичний досвід з тематики, яку такий інструктор буде викладати.

(d) Пілоти-інструктори та інструктори з навчання на тренажерах повинні мати кваліфікацію, передбачену Part-FCL в частині, яка стосується підготовки, що вони проводять.

ORA.ATO.120 Ведення документації

Протягом не менше ніж 3 років після завершення курсу підготовки вимагається зберігання таких документів:

(a) докладні відомості про наземну, льотну підготовку кожного слухача та практичну підготовку на тренажерах та ПС;

(b) докладні та періодичні звіти інструкторів про хід підготовки, включаючи оцінки слухачів, а також відомості про проміжні льотні перевірки прогресивні тести та іспити під час проходження теоретичної підготовки; а також

(c) відомості про свідоцтва та пов'язані з ними рейтинги та сертифікати та дозволи, надані студентам, включаючи строк дії медичних сертифікатів та рейтингів.

ORA.ATO.125 Навчальні програми

(a) Навчальні програми мають розроблятися для кожного окремого виду навчального курсу.

(b) Навчальна програма повинна відповідати вимогам Part-FCL, а в разі якщо йдеться про підготовку до льотних випробувань – вимогам Part-21.

ORA.АТО.130 Керівництво щодо навчання та керівництво щодо експлуатації

(a) АТО зобов'язана розробити та виконувати керівництво щодо навчання та керівництво щодо експлуатації, які містять інформацію та вказівки, за допомогою яких персонал виконує свої обов'язки, а кандидати отримують настанови щодо способів виконання вимог навчального курсу.

(b) АТО зобов'язана надавати своєму персоналу, а також у разі потреби слухачам інформацію, що міститься в керівництві щодо навчання, у керівництві щодо експлуатації та в узгодженій документації АТО.

(c) У разі якщо АТО проводить підготовку до льотних випробувань, керівництво щодо експлуатації повинно відповідати вимогам до керівництв щодо льотних випробувань, як це визначено в Part-21.

(d) У керівництві щодо експлуатації мають бути визначені схеми обмеження льотного часу для інструкторів-пілотів, включаючи максимальну кількість льотних годин, максимальну кількість годин перебування на льотному чергуванні та мінімальний час відпочинку між періодами виконання інструкторських обов'язків відповідно до Part-ORO.

ORA.АТО.135 Навчальні ПС та FSTD

(a) АТО повинна мати парк тренувальних ПС або FSTD, що відповідає обсягу навчальних курсів, які проводить така організація.

(b) АТО має право проводити навчання на FSTD тільки за таких умов:

- (1) специфікації FSTD відповідають навчальній програмі;
  - (2) FSTD, що використовуються, відповідають вимогам Part-FCL;
  - (3) у разі використання комплексних пілотажних тренажерів (FFS) FFS адекватно моделює відповідний тип ПС;
  - (4) організація запровадила систему, яка дає змогу ефективно відстежувати зміни у FSTD, а також відсутність наслідків таких змін для адекватності навчальної програми.
- (c) Якщо ПС, що використовується для перевірки навичок, належить до іншого типу, ніж FFS, який використовувався для підготовки до візуальних польотів, максимальна сума кредитів повинна бути обмежена кредитами, що надаються FNPT II для літаків та FNPT II/III для вертольотів у рамках відповідної навчальної програми.
- (d) Організації з підготовки пілотів-випробувачів ПС, що використовується для підготовки до льотних випробувань, повинні бути укомплектовані всіма приладами для льотних випробувань відповідно до цілей підготовки.

ORA.АТО.140 Аеродроми та робочі майданчики

У разі проведення льотної підготовки на ПС АТО зобов'язана використовувати аеродроми або робочі майданчики, які мають належні структури та характеристики, що дають змогу проводити належну підготовку з

маневрування, враховуючи особливості курсу підготовки, а також категорії і типу ПС, що використовується.

ORA.АТО.145 Умови допуску до підготовки

(a) АТО зобов'язана дбати про те, щоб слухачі відповідали всім попереднім умовам допуску до підготовки, визначеним в Part-MED, Part-FCL, а також визначеним відповідно до Part-21.

(b) У разі якщо АТО проводить підготовку до льотних випробувань, слухачі повинні відповідати всім попереднім вимогам допуску до підготовки, визначеним в Part-21.

ORA.АТО.150 Підготовка в інших країнах

Якщо АТО має дозвіл на проведення підготовки для отримання рейтингу польотів за приладами (IR) в інших країнах:

(a) навчальна програма повинна передбачати акліматизаційні польоти в Україні, перш ніж пілот проходить перевірку навичок для отримання рейтингу польотів за приладами; а також

(b) перевірка навичок для отримання рейтингу польотів за приладами повинна проводитися в Україні.

РОЗДІЛ 2

ДОДАТКОВІ ВИМОГИ ДО АТО, ЯКА ПРОВОДИТЬ ПІДГОТОВКУ
КАНДИДАТІВ НА ОТРИМАННЯ CPL, MPL ТА ATPL, А ТАКОЖ
ПОВ'ЯЗАНИХ З НИМИ РЕЙТИНГІВ ТА СЕРТИФІКАТІВ

ORA.АТО.210 Вимоги до персоналу

(a) Керівник з підготовки (НТ). За винятком випадків проведення в АТО підготовки до льотних випробувань, призначений НТ повинен мати значний досвід інструкторської роботи з підготовки пілотів для отримання свідоцтва професійного пілота, а також пов'язаних з ним рейтингів та сертифікатів.

(b) Старший пілот-інструктор (CFI). АТО, що проводить льотну підготовку, зобов'язана призначити CFI, який є відповідальним за нагляд та роботою інструкторів-пілотів та інструкторів з підготовки на льотних тренажерах, а також за приведення всієї льотної підготовки та підготовки на тренажерах до єдиних стандартів. CFI повинен мати свідоцтво професійного пілота найвищого рівня, відповідні рейтинги та дозволи, а також рейтинг інструктора, що дає право проводити навчання хоча б за одним з навчальних курсів, які пропонує організація.

(c) Старший інструктор з теоретичної підготовки (СТКІ). АТО, яка проводить підготовку з теоретичних питань, зобов'язана призначити СТКІ, на який є відповідальним за нагляд та роботою всіх викладачів з теоретичної підготовки, а також за приведення всього теоретичного навчання до єдиного стандарту. СТКІ повинен мати значний досвід роботи викладача з теоретичних питань за напрямками, що є актуальними для навчання, яке пропонує АТО.

ORA.ATO.225 Навчальні програми

(a) Навчальна програма повинна містити розподіл теоретичних та практичних польотних занять, як у щотижневому, так і в поетапному вигляді, перелік стандартних вправ та коротке викладання навчального курсу.

(b) Зміст і послідовність виконання навчальної програми мають бути визначені в керівництві щодо підготовки.

ORA.ATO.230 Керівництво щодо підготовки та керівництво щодо експлуатації (виконання польотів)

(a) У керівництві щодо підготовки наводяться стандарти, завдання та навчальні цілі для кожної фази підготовки, проходження якої вимагається від студентів, а також такі елементи:

план підготовки;

інструктажі та льотні вправи;

підготовка на FSTD, якщо така проводиться;

теоретична підготовка.

(b) Керівництво щодо експлуатації повинно містити інформацію, яка стосується окремих груп персоналу, таких як пілоти-інструктори, інструктори з роботи на тренажерах, викладачі теорії, персонал з експлуатації і технічного

обслуговування обладнання, а також загальну, технічну, маршрутну інформацію та інформацію щодо навчання персоналу.

РОЗДІЛ 3

ДОДАТКОВІ ВИМОГИ ДО АТО, ЯКІ ПРОВОДЯТЬ СПЕЦІАЛЬНІ ТИПИ ПІДГОТОВКИ

ПІДРОЗДІЛ 1

КУРСИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

ORA.АТО.300 Загальні положення

АТО може мати дозвіл на проведення модульних програм з використання дистанційного навчання в таких випадках:

- (a) модульні курси з теоретичної підготовки;
- (b) курси з додаткової теоретичної підготовки для отримання рейтингу класу або типу ПС; або
- (c) курси із затвердженої попередньої теоретичної підготовки для отримання першого рейтингу типу для багатодвигунних вертольотів.

ORA.АТО.305 Класні заняття

- (a) Усі теми модульних курсів дистанційного навчання повинні містити елементи класних занять.

Продовження додатка VII

(b) Загальна кількість часу, що виділяється для класних занять, повинна становити не менше ніж 10% загальної тривалості курсу.

(c) Основне місце діяльності АТО або відповідні придатні приміщення в будь-якому іншому місці повинні мати відповідні класні кімнати.

ORA.АТО.310 Інструктори

Усі інструктори зобов'язані знати вимоги програми дистанційного навчального курсу.

ПІДРОЗДІЛ 2

ПІДГОТОВКА БЕЗ НАВЧАЛЬНИХ ПОЛЬОТІВ

ORA.АТО.330 Загальні положення

(a) Дозвіл на підготовку без навчальних польотів (ZFTT), як визначено в Part-FCL, може надаватися виключно тим АТО, які мають спеціальні домовленості з експлуатантом комерційних авіаперевезень.

(b) Дозвіл на ZFTT надається тільки у випадку, якщо експлуатант має не менше ніж 90 діб експлуатаційного досвіду польотів на відповідному типі ПС.

(c) У разі наявності спеціальної домовленості АТО з експлуатантом, вимога про наявність 90-денного експлуатаційного досвіду не застосовується, якщо інструктор з підготовки для отримання рейтингу відповідного типу ПС

(TRI(A)), який бере участь у додаткових зльотах і посадках, як цього вимагає Part-ORO, має досвід експлуатації такого типу ПС.

ORA.АТО.335 Комплексний пілотажний тренажер

(a) FFS, затверджений для ZFTT, повинен бути придатним для експлуатації відповідно до критеріїв системи управління АТО.

(b) Системи руху та візуалізації FFS повинні бути повністю придатними для експлуатації відповідно до специфікацій сертифіката FSTD, як зазначено в ORA.FSTD.205.

ПІДРОЗДІЛ 3

КУРС З ПІДГОТОВКИ ПІЛОТА БАГАТОПЛОТНОГО ЕКІПАЖУ (MPL)

ORA.АТО.350 Загальні положення

Переважне право на проведення комплексного курсу підготовки MPL та підготовки інструктора для MPL може надаватися тільки такій АТО, яка має спеціальний договір з експлуатантом комерційних авіаперевезень.

ПІДРОЗДІЛ 4

ПІДГОТОВКА ДО ЛЬОТНИХ ВИПРОБУВАНЬ

ORA.АТО.355 Організації з підготовки до льотних випробувань

(a) АТО, яка отримала дозвіл на проведення підготовки до льотних випробувань з метою надання рейтингу про право виконувати льотні

Продовження додатка VII

випробування 1 або 2 категорії складності відповідно до Part-FCL, може розширити свої права на проведення підготовки для інших категорій льотних випробувань, а також для інших категорій персоналу, що проводить льотні випробування, за умови, що:

(1) виконуються відповідні вимоги Part-21; а також

(2) між АТО та організацією, передбаченою Part-21, яка приймає на роботу або планує прийняти на роботу такий персонал, є спеціальна домовленість.

(b) Навчальна документація повинна включати письмові звіти слухачів, як цього вимагає навчальна програма, у тому числі в разі потреби результати обробки даних та запис параметрів відповідно до типу льотної перевірки.

ПІДЧАСТИНА FSTD

ВИМОГИ ДО ОРГАНІЗАЦІЙ, ЩО ЕКСПЛУАТУЮТЬ FSTD ТА
СЕРТИФІКАЦІЯ FSTD

РОЗДІЛ 1

ВИМОГИ ДО ОРГАНІЗАЦІЙ, ЩО ЕКСПЛУАТУЮТЬ FSTD

ORA.FSTD.100 Загальні положення

(a) Претендент на отримання сертифіката відповідності FSTD повинен продемонструвати уповноваженому органу факт того, що він створив систему управління відповідно до розділу 2 ORA.GEN. У ході такої демонстрації має бути підтверджено, що претендент має свої власні або забезпечені договором

підряду можливості забезпечувати належні параметри роботи, функції та інші характеристики, визначені в документі про сертифікацію відповідного рівня, а також контролювати монтаж FSTD.

(b) У разі якщо претендент є власником сертифіката відповідності FSTD, виданого відповідно до цього розділу, специфікації FSTD мають бути викладені:

- (1) для власника сертифіката АТО – в умовах чинності сертифіката; або
- (2) для власника сертифіката АОС – у керівництві щодо підготовки.

ORA.FSTD.105 Чинність сертифіката відповідності FSTD

(a) Для того, щоб сертифікат відповідності FSTD не втрачав своєї чинності, власник сертифіката відповідності FSTD зобов'язаний поступово проводити повний комплекс випробувань, передбачених Контрольною настановою щодо атестаційних тестів (MQTG), а також функціональні та суб'єктивні випробування протягом періоду тривалістю 12 місяців.

(b) Результати таких випробувань повинні фіксуватися із зазначенням дати їх проведення, відмітками про їх аналіз та оцінку і зберігатися відповідно до ORA.FSTD.240 на підтвердження дотримання стандартів FSTD.

(c) Для забезпечення постійної працездатності апаратного та програмного забезпечення сертифікованого FSTD має бути створена система контролю конфігурації.

ORA.FSTD.110 Модифікації

(a) Власник сертифіката відповідності FSTD зобов'язаний створити та підтримувати систему визначення, оцінки та запровадження всіх важливих модифікацій FSTD, який перебуває в його експлуатації, зокрема:

(1) модифікації ПС, які мають вирішальне значення з точки зору підготовки, випробувань та перевірок, незалежно від того, вимагає або ні їх обов'язкового запровадження директива про льотну придатність; а також

(2) усі модифікації FSTD, включаючи системи руху та візуалізації, якщо вони мають вирішальне значення з точки зору підготовки, випробувань та перевірок, як, наприклад, у випадку перегляду даних.

(b) Модифікації, які вносяться до апаратного та програмного забезпечення та мають наслідки для порядку роботи, параметрів роботи та експлуатації системи, або ж усі значні модифікації системи руху або візуалізації повинні оцінюватися для визначення впливу на початкові критерії сертифікації. Організація зобов'язана готувати поправки за результатами всіх випробувань для продовження чинності сертифікації. Організація зобов'язана випробувати FSTD за новими критеріями.

(c) Організація зобов'язана заздалегідь повідомляти уповноважений орган про всі значні зміни, для того щоб переконатися в задовільному рівні проведення випробувань. Уповноважений орган зобов'язаний прийняти рішення про необхідність проведення спеціальної оцінки FSTD перед його використанням для підготовки після внесення модифікацій.

ORA.FSTD.115 Приміщення

(a) Власник сертифіката відповідності FSTD повинен переконуватись у тому, що:

(1) FSTD змонтований у придатному приміщенні, де забезпечується його безпечна та надійна експлуатація;

(2) усі особи, що проходять навчання на FSTD та здійснюють його технічне обслуговування, проходять інструктаж з питань безпеки з метою забезпечення обізнаності з усім обладнанням та процедурами техніки безпеки, пов'язаними з FSTD, на випадок аварійної ситуації; а також

(3) FSTD та його приміщення відповідають вимогам санітарних норм та правил з охорони праці.

(b) Прилади безпеки FSTD, такі як аварійні вимикачі та аварійне освітлення, перевіряються не рідше ніж один раз на рік з фіксацією результатів такої перевірки.

ORA.FSTD.120 Додаткове обладнання

У разі встановлення на FSTD додаткового обладнання, уповноважений орган проводить його оцінку для визначення можливих негативних наслідків для якості підготовки персоналу.

РОЗДІЛ 2

ВИМОГИ ЩОДО СЕРТИФІКАЦІЇ FSTD

ORA.FSTD.200 Подання заяви про сертифікацію FSTD

(a) Заява про видачу сертифіката відповідності FSTD повинна подаватися у формі та у спосіб, які встановлені уповноваженим органом:

(1) виробником ВІТД, якщо йдеться про тренажер для підготовки до польотів за приладами ВІТД;

(2) організацією, яка має намір експлуатувати FSTD в усіх інших випадках.

(b) Претенденти на отримання першого сертифіката відповідності FSTD зобов'язані надати уповноваженому органу документацію, яка підтверджує відповідність вимогам цих Авіаційних правил. Така документація повинна включати процедури, встановлені для забезпечення відповідності ORA.GEN.130 та ORA.FSTD.230.

ORA.FSTD.205 Сертифікаційні специфікації FSTD

(a) Уповноважений орган зобов'язаний видати сертифікаційні специфікації як стандартний засіб підтвердження відповідності FSTD.

(b) Такі сертифікаційні специфікації повинні бути достатньо деталізовані, щоб заявники чітко розуміли умови, на яких буде надано сертифікацію.

ORA.FSTD.210 Основа для сертифікації

(a) Основа для сертифікації, яка дає підстави для видачі сертифіката відповідності FSTD, включає:

(1) застосовні сертифікаційні специфікації, визначені уповноваженим органом, чинні на день подання заяви про першу сертифікацію;

(2) дані про продовження сертифіката типу ПС, визначені на основі даних, затверджених згідно з Part-21; якщо вони є застосовними; а також

(3) усі особливі умови, встановлені уповноваженим органом у випадку, якщо відповідні сертифікаційні специфікації не містять адекватних або належних стандартів для FSTD, через те що такий FSTD має інноваційні або відмінні характеристики порівняно з тими, на які спираються сертифікаційні специфікації.

(b) Основа для сертифікації має бути застосовною для подальших повторних сертифікацій FSTD, якщо його категорія не змінюватиметься.

ORA.FSTD.225 Строк дії та його подовження

(a) Комплексний польотний тренажер (FFS), прилад польотної підготовки (FTD) або пристрій відпрацювання навичок пілотування та навігації (FNPT) зберігають чинність своєї сертифікації за виконання таких умов:

Продовження додатка VII

(1) FSTD та організація-експлуатант відповідають застосовним вимогам;

(2) уповноваженому органу було надано доступ до організації, як цього вимагає ORA.GEN.140, для підтвердження постійної відповідності вимогам цих Авіаційних правил; а також

(3) сертифікат відповідності не було повернуто або відкликано.

(b) Строк тривалістю 12 місяців, встановлений в ARA.FSTD.120(b)(1), може бути подовжено не більше ніж до 36 місяців за таких обставин:

(1) FSTD пройшов першу та хоча б одну повторну оцінку, у ході якої було підтверджено його відповідність основі сертифікації;

(2) власник сертифіката відповідності FSTD має задовільну історію успішного проходження FSTD оцінювання регуляторними органами протягом останніх 36 місяців;

(3) уповноважений орган проводить офіційний аудит системи моніторингу нормативної відповідності організації кожні 12 місяців згідно з ORA.GEN.200(a)(6); а також

(4) організація має спеціально призначену особу з відповідним досвідом, яка аналізує результати регулярного повторного проведення випробувань за Настановою про атестаційні тести (QTG), а також перевіряє функціональність FSTD та щороку здійснює суб'єктивні тести, звіти про результати яких надсилає до уповноваженого органу.

(c) Сертифікація BITD залишається чинною за умови проведення уповноваженим органом регулярних оцінок його відповідності основі сертифікації згідно з ARA.FSTD.120.

(d) Після відмови від сертифіката відповідності або його відкликання сертифікат відповідності FSTD має бути повернуто уповноваженому органу.

ORA.FSTD.230 Зміни в сертифікованих FSTD

(a) Власник сертифіката відповідності FSTD зобов'язаний повідомляти уповноважений орган про всі зміни, які пропонується здійснити на FSTD, а саме:

- (1) значні модифікації;
- (2) переміщення FSTD; а також
- (3) виведення FSTD з експлуатації.

(b) У разі підвищення сертифікаційного рівня FSTD організація зобов'язана звернутися до уповноваженого органу з проханням про проведення оцінки з метою підвищення сертифікаційного рівня. Організація зобов'язана провести всі випробування для продовження сертифікації відповідно до сертифікаційного рівня, на який вона претендує. Використання результатів попередніх оцінювань для підтвердження сертифікації FSTD згідно з вищим сертифікаційним рівнем не допускається.

(c) У разі переміщення FSTD на нове місце організація зобов'язана завчасно повідомити уповноважений орган про такий план, а також про графік виконання відповідних заходів. Перш ніж вводити FSTD в експлуатацію на новому місці, організація зобов'язана провести не менше ніж третину обсягу сертифікаційних випробувань, а також функціональні та суб'єктивні випробування для підтвердження відповідності параметрів роботи FSTD його початковому сертифікаційному рівню. Копії документів за результатами випробувань мають зберігатися разом з рештою документації FSTD для їх розгляду уповноваженим органом. Уповноважений орган має право провести оцінювання FSTD після його переміщення. Така оцінка повинна відповідати початковій основі сертифікації FSTD.

(d) Якщо організація планує вивести FSTD з експлуатації на тривалий час, про це має бути повідомлено уповноважений орган, а на період простою FSTD мають бути передбачені відповідні заходи контролю його стану. Організація зобов'язана узгоджувати з уповноваженим органом план виведення FSTD з експлуатації, його зберігання та повторного уведення в експлуатацію для того, щоб гарантувати повернення FSTD в експлуатацію в стані, що відповідає його початковому сертифікаційному рівню.

ORA.FSTD.235 Можливість передання сертифіката відповідності FSTD

(a) У разі якщо організація, що експлуатує FSTD, змінюється, нова організація зобов'язана повідомити про це уповноважений орган заздалегідь, щоб узгодити план передання FSTD до іншої структури.

(b) Уповноважений орган має право провести оцінювання FSTD відповідно до початкової основи для сертифікації FSTD.

(с) У разі якщо FSTD втратив свою відповідність початковій основі для сертифікації, організація повинна звернутися із заявою про видачу нового сертифіката відповідності FSTD.

ORA.FSTD.240 Ведення документації

Власник сертифіката відповідності FSTD зобов'язаний вести таку документацію:

(а) усі документи, які містять опис та підтвердження початкової основи для сертифікації та сертифікаційного рівня FSTD протягом усього періоду його експлуатації; а також

(б) усі документи та звіти, що створюються періодично для кожного FSTD щодо заходів з моніторингу його нормативної відповідності протягом не менше ніж останніх 5 років.

ПІДЧАСТИНА AeMC АВІАЦІЙНІ МЕДИЧНІ ЦЕНТРИ (AeMC)

РОЗДІЛ 1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

ORA.AeMC.105 Сфера застосування

У цьому розділі встановлюються додаткові вимоги до організації, яка претендує на отримання або продовження строку дії сертифіката про її визнання

Продовження додатка VII

авіаційним медичним центром, що має право видавати медичні сертифікати, включаючи початкові медичні сертифікати 1 класу.

ORA.AeMC.115 Подання заявки

Претенденти на отримання сертифіката AeMC повинні:

(a) відповідати вимогам MED.D.005; а також

(b) надати крім документації щодо діяльності організації, що вимагається ORA.GEN.115, дані про договори з лікарями або закладами охорони здоров'я з питань проведення медичних обстежень.

ORA.AeMC.135 Продовження строку дії

Сертифікат AeMC видається на невизначений строк. Чинність його зберігається за умови, що його власник та авіаційні медичні експерти:

(a) виконують вимоги MED.D.030; а також

(b) займаються постійною практикою для підтримання своєї кваліфікації шляхом проведення щороку адекватних медичних обстежень за 1 класом.

РОЗДІЛ 2 УПРАВЛІННЯ

ORA.AeMC.200 Система управління

АеМС зобов'язаний створити та підтримувати систему управління, яка включає в себе вимоги, про які йдеться в ORA.GEN.200, а також процедури, необхідні для:

- (a) видачі медичних сертифікатів відповідно до Part-MED; а також
- (b) постійного забезпечення конфіденційності медичної інформації.

ORA.АеМС.210 Вимоги до персоналу

- (a) АеМС зобов'язаний:

- (1) призначити одного з авіаційних медичних експертів (АМЕ) головою АеМС, який має повноваження на видачу медичних сертифікатів 1 класу, а також достатній експертний досвід у галузі авіаційної медицини для виконання своїх обов'язків; а також

- (2) укомплектувати свій штат належною кількістю кваліфікованих АМЕ та іншим технічним персоналом і фахівцями.

- (b) Керівник АеМС є відповідальним за координацію надання висновків за результатами оглядів та за підписання довідок, сертифікатів, а також медичних сертифікатів 1 класу.

ORA.АеМС.215 Вимоги до приміщень

АеМС повинен бути забезпечений медичними та технічними приміщеннями, придатними для проведення авіаційних медичних обстежень,

необхідних для реалізації прав, передбачених документом про затвердження статусу установи.

ORA.АeМС.220 Ведення документації

Крім документації, яка вимагається ORA.GEN.220, АeМС зобов'язаний:

(a) вести документи щодо докладних даних медичних обстежень та оглядів, проведених з метою видачі, продовження або поновлення дії медичних сертифікатів, а також їх результатів за період не менше ніж 10 років від дати проведення останнього обстеження; а також

(b) зберігати всю медичну документацію в спосіб, який гарантує постійну конфіденційність медичних даних.

Директор департаменту

льотної експлуатації

О.І. Лісняк